

UKA16/31
17. nov. 2016
Kalistat Lund

Nukissiorfinni Innaallagissamut, imermut kiassarnermullu assigiimmik akeqartitsinerup atuuteqqilersinnaanerata kingunerisinnaasai aammalu malitsigisaasussanut sunniutaasussat misissoqqissaarnerat nalilersorneqarnerallu pillugit nalunaarusiamik UKA2017-imi saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens Immanuelson, Siumut)

Maanna ukiut qulit sinnerlugit, innaallagissamut imermullu Nukissiorfiit akigititaasigut assigiimmik akeqartitsiunnaarsimaneq ingerlavigineqareersimalerpoq.

Allannguerujussuarsimaneq taamanerniilli uteqqiaffigineqartuarsimavoq aammami sunniutai annertusimaqimmata. Allannguisimaneq illersoraanni akerlerigaanniluunniit tamanit ilisimaneqartoq tassaavoq, nunarput tamaat isigalugu aningaasarsiornikkut oqimaatsorsiorfiunerpaaneersut tassaassimammata annertuumik nammagassinneqaqqissimasut, periaaseq inuussutissarsiutitigut periarfissaqarfiusuni nunatta siammasissumik ineriartorfiusinnaanerani sanngiillissutaasimasoq.

Inooriaatsip aamma nunatsinni allanngoriartornerata kingunerisaannik illoqarfinnut aalajangersimasunut inuit katersuukkiartulersimanerat, akit assigiittussaanerannik allannguisimanermi soorunami annikilliarulersimanngilaq. Nalinginnaasuuvormi uumasooqatigiinni tamaginni inuuniarfigiuminarnerusunik ujartuiuartoqartarnera.

Nammaqatigiinnerup aqqani nunatta siammasissumik najugaqarfigineqarnissaannik qularnaarinnissimaarsimaneq, pisimasoq inna, kalluaangaatsiarsimaqaaq. Akit assigiinnerisa atorunnaarsinneqarsimanerat ersarissumik anguniagaalluni piviusunnngortinneqarsimavoq piaarinaatsoonerinnakkut pisimanngitsoq. Piaarinaatsoortoqarsimasinnaanerami nalilersorneqarsimasinnaassagaluarpat taama iliorsimaneq oqaluttuarisaanermi ungasinnerusumi pisimasuusimagaluarpat. Kisianni tamanna ukiut qulit matuma siorna pisimasoq amerlanernit eqqaamalluarneqarpoq maannakullu Inatsisartuni issiasuni arfiniliugunarpugut taamanikkut taama aalajangersaasoqarmat peqataasimasut.

Taamanikkut aamma ullumikkutuulli pingartinneqarnerartarpoq nunatta siammasissumik najugaqarfigineqarnerata illersorneqarnissaa, tamannalu aatsaat pisinnaasoq atugassarititaasutigit nunatsinni nammaqatigiittoqarneratigit. Nammaqatigiissutigineqartut ilaasa peerneqarnerat innarlerneqarneralluunniit sunniuteqarsimanngikkaluarpat tupinnarsimassagaluaqaaq. Pissutsinik allanngortitsinikkut inoqarfiit ilaannik inuuniarnikkut artornarnerulersitsisimaneq, suup tungaannut ingerlasoqartariaqarneranik tikkuussinerusimavoq aamma malinneqarsimasoq. Taamanerniit maannamut nunaqarfippassuarni inuerukkiartorneq sukkasuumik ingerlavoq, tamakkiisuunngitsumik kisianni aamma akit assigiinnerisa peerneqarsimanerannik patsisaaqataaffigineqartumik.

Nunatta siammasissumik inuuffiuneranut, ulluinnarni atukkatigit tamakkiisumik nammaqatigiilluni ingerlasimaneq aallaaviulluinnarsimavoq. Ilimagineqarsinnaanngilaq nammaqatigiiffiusut arlaat pingaarutilik peeraluaraanni sunniuteqarnavianngitsoq, naammassasorli arlaat ingerlatiinnaraanni.

Innaallagissamut imermullu akit assigiinnerisa allanngortinniarnernanni patsisilersuutaassut assinginik patsisilerluni ullumikkut nammaqatigiiffiusut sinneri aamma

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

atorunnaarsiortorneqarsinnaagaluarput. Soorlu assersuutigalugu umiarsuartigut pajuttorneqarneq. Kisianni taama iliornissaq ersarippallaamik iliornerusussaavoq, sukkasuumik inuerussulernissamik kinguneqartussa.

Sumut ingerlasoqartoq tamatta isigaarput, immitsinnut salloqittarsimaaginnarsinnaanngilagut ajunngitsumik siunertarput malillugu ingerlasoqarnerarlugu. 1979-miit ineriartorneq aquleratsiguli oqaluppugut, siammasissumik nunatta inuuffiunissaannik pingaartitsinerput pillugu allaat ilaatsigut assortuussutigineqartarluni kikkut pingaartitsinerunersut. Tamatuma pinerani qularnaatsumik nunaqarfiit amerlanerit sukkasuumik inuerukkiartorput piffissamilu aggersumi arlallit nunaqarfiujunnaartussaassapput, tassa piviusoq tassaniippoq.

Nunaqarfiit illoqarfiillu minnerusut inuussutissarsiornikkut periarfissaqarfiusut ineriartorfioqqilissappata, tamanna aatsaat nunatsinni pingaarutilitsigut tamakkiisumik nammaqatigiittoqarneratigut pisinnaasoraarput.

Naalakkersuisooqatigiit naalakkersuisooqatigiinnissamut isumaqatigiissutaanni siunertaasoq isumaqatigaarput, ima allassimammat:

- Innaallagissamut imermut kiassarnermullu akigitinneqartut nammaqatigiinneq naapertorlugu naleqqussaavigineqarnissaat naalakkersuisooqatigiit suliarissavaat.

Isumaqarpugut Naalakkersuisut isumaqatigiissutaasoq malillugu suliaqassasut kingusinnerpaamik, siunnersuutigineqartutuut UKA 2017-mi saqqummiunneqartussamik, ukiummi marluk iluanni anguniagassatut siunniussaammat kinguarsarneqarsinnaanngimmat.

Siunnersuut tunngavimmigut naalakkersuisooqatigiit anguniagaannut naappertuuppoq, aappasaaneerneqartinnagu ataatsimiititaliamit susassaqartumit suliarineqarnissaa siunnersuutigaaarput.